

Sayın Dr. Sare Davutoğlu Hanımefendi ve Tıbb-ı Nebevi Kongresi Katılımcıları

Muhder tarafından yazıldı.

Çarşamba, 16 Temmuz 2014 16:11

24-25 Haziran 2014 tarihinde Ankara İlci Otelde düzenlenen Uluslararası Tıbb-ı Nebevi Kongresini ilginç ve önemli hale getiren unsurlar şu şekilde kategorize edilebilir:

1. Başbakan Yardımcısı Prof. Dr. Emrullah İşler, Sağlık Bakanı Dr. Mehmet Müezzinoğlu, TBMM Sağlık Komisyonu Başkanı Prof. Dr. Necdet Ünivâr ve Dr. Sare Davutoğlu'nun katılımı ile devletin en üst düzeyde temsil edilmesi.

2. 10 farklı ülkeden yabancı konuşmacıların katılımı.

3. 44 farklı üniversiteden konuşmacıların katılımı.

4. İstanbul başta olmak üzere Türkiye'nin 30 farklı şehrinden dinleyicilerin katılımı.

Bu kongrede ele alınan konular ve kongrenin programı üç temel sacayağı üzerine kuruldu. Bunlar:

1. Genel Tıp Konuları

Muhder tarafından yazıldı.

Çarşamba, 16 Temmuz 2014 16:11

2. Koruyucu Hekimlik

3. Tedavi Şekilleri

Bu ana başlıklar Kongre broşüründe yer alan programda şu oturum başlıklarına dönüştü:

- Modern tıp açısından Tıbb-ı Nebevi
- Tıbb-ı Nebevi ışığında bal ile tedavi
- Kök hücre tedavisi, organ nakli, tüp bebek, klonlama vb. gibi modern tıbbi gelişmelerin İslami açıdan değerlendirilmesi
- Hacamat ve kupa terapisi
- Modern tıp ve ilahiyat (Kur'an ve Sünnet) açısından değerlendirilmesi
- Ruh sağlığı
- Koruyucu Hekimlik
- Tedavi
- Helal Gıda

- Hukuk ve Etik

"Modern Tıp açısından Tıbb-ı Nebevi" konulu oturumda yerli yabancı akademisyenler Tıbb-ı Nebevi konusunu modern tıp açısından ele alıp değerlendirdi. Bu oturumda aşağıdaki soruların cevapları arandı.

- Tıbb-ı Nebevi geleneksel tıp mıdır? Yani Hz. Peygamber'in yaşadığı dönemde bilinen tıp bilgisinden mi ibarettir?

- Tıbb-ı Nebevi sadece koruyucu hekimlik anlamına mı geliyor?

- Tıbb-ı Nebevi beden ve ruh sağlığını korumayı mı hedeflemektedir?

- Modern tıp için Tıbb-ı Nebevinin bir kıymet-i harbiyesi var mıdır?

- Günümüzde Tıbb-ı Nebevi ile alakalı proje ve araştırmalar yapılmakta mıdır?

Sunulan bildirilerde Hz. Peygamber döneminin tıbbı ile ilgili bilgiler olduğu ancak bunun yanında

Muhder tarafından yazıldı.

Çarşamba, 16 Temmuz 2014 16:11

ve üstünde bir takım bilgilerin de bulunduğu belirtilmiştir. Hz. Peygamber bir hekim veya cerrah değildi. Böyle bir görevi olduğunu da iddia etmemiştir. Nitekim Saad b. Ebi Vakkas hastalandığında onu Medine'de bulunan Haris b. Kelede adlı hekime yönlendirmişti.

Ancak genel tababet konuları, koruyucu hekimlik ve tedavi ile ilgili verdiği bilgi ve ilkeler sayesinde İslam tıbbı yüzyıllar boyunca bütün dünyaya öncülük etmiştir. Bu bilgileri incelediğimizde tıp etiğinden tutun ilaç hazırlarken ve hastayı tedavi ederken uyulacak kurallara kadar önemli ilke ve prensipler belirlenmiştir ki bunları bugün bulduğumuz bilgi seviyesi ile anlamamızda anlatmamız da mümkün değil. Öncelikle yüzyıllar boyunca Müslüman araştırmacılar tarafından kaleme alınan tıbb-ı nebevi kitaplarının çevirisinin yapılması, daha sonra Müslüman hekimlerin yaptığı buluşların anlatılması gerekmektedir. Bu konuda Batılılar kadar istekli ve bilgili olduğumuz söylenemez. Örneğin, İngiltere Manchester'da yazılan "Muslim heritage in our culture" adlı kitapta Müslüman araştırmacıların ve hekimlerin tıp alanında yapmış olduğu buluşlar anlatılmaktadır. İlginç olan şu ki bu konuyu bu kadar detaylı bir şekilde anlatan başka bir kitap yok.

"Tıbb-ı Nebevi ışığında bal ile tedavi" konulu oturumda aşağıdaki soruların cevapları arandı.

- Bal hangi hastalıklar için bir ilaç olarak kullanılabilir?

- Şifa kaynağı olan balın özellikleri nelerdir?

- Bal hastalıkların tedavisinde kullanılabilir mi eğer kullanılıyorsa bu nasıl olmalıdır?

Öncelikle Kur'an'da Nahl suresi 68-69. ayetlerde Allah Tealanın balın şifa kaynağı olduğundan bahsettiği vurgusu yapıldı. Bundan sonra balın nasıl şifa kaynağı olduğu konusu üzerinde teknik olarak durularak bal sargısı ile yara tedavisinden bahsedildi. Arının yan ürünlerinin bile birçok hastalık için şifa kaynağı olduğu vurgulandı. Türkiye'deki balların özellikleri üzerinde duruldu.

"Kök hücre tedavisi, organ nakli, tüp bebek, klonlama vb. gibi modern tıbbi gelişmelerin İslami açıdan değerlendirilmesi" konulu oturumda aşağıdaki soruların cevapları arandı.

Muhder tarafından yazıldı.

Çarşamba, 16 Temmuz 2014 16:11

- Tıbb-ı Nebevi denince sadece Hz. Peygamber döneminde görülen hastalıklar ve onların tedavisi ile ilgili mi konuşmamız gerekiyor?

-Yoksa Tıbb-ı Nebevi bize bütün bu konularla ilgili bir bakış açısı bir ilke mi kazandırıyor?

- Eğer bir ilke kazandırıyor ise ki bir ilke kazandırdığı kanaati ağılık kazanıyor o zaman günümüzde ortaya çıkan hastalıklar ve bunların tedavileri konusunda tıbb-ı nebevinin söyleyeceği bir şey var mıdır?

- Kök hücre tedavisi, klonlama, tüp bebek, organ nakli konularına tıbb-ı nebevi perspektifi ile yaklaşıldığında neler söylenebilir?

Öncelikle günümüzde ortaya çıkan hastalık ve bunların tedavileri konusunda Tıbb-ı Nebevi açısından bir yaklaşımın var olması gerektiği üzerinde konsensüs sağlandı. Oturumda bu konu hakkında "dinin söyleyebileceği bir şey yoktur" şeklindeki pozitivist yaklaşıma prim verilmedi. Kök hücre tedavisi konusunda, İslam dininin olmazsa olmazlarından sayılan "canının korunması" prensibi ile hareket edilmesi gerektiği belirtildi. Tüp bebek ve organ nakli konusunda İslam dininin olumlu yaklaşım içinde olduğu, ancak bunun birtakım şartlara bağlı olarak kabul edildiği belirtildi. Klonlama konusunun İslam dini ve diğer hiçbir din tarafından tasvip edilmediği belirtildi. Estetik ameliyatların zaruri durumlarda İslam dini tarafından kabul edildiği vurgulandı.

"Hacamat ve kupa terapisi" konulu oturumda aşağıdaki soruların cevapları arandı.

- Hacamat Hz. Peygamber'in bizzat uyguladığı bir tedavi şekli midir?

- Hacamat ve Kupa terapisi arasındaki fark nedir?

- Hacamat uygulamasının yararları nelerdir?

- Hacamat kalp hastalıklarının tedavisinde yarar sağlamakta mıdır?

Hacamatın bizzat Hz. Peygamber (s.a.v.) tarafından uygulandığı ve tavsiye edildiği vurgulandı. Hacamat uygulamasının hadislerde önemli bir yerinin olduğu belirtildi. Hacamat ve kupa terapisinin aynı olduğunu ancak uygulamada bazı değişiklikler bulunduğu söylendi. Hacamat İslam'dan öncede biliniyor olsa da Hz. Peygamber'in hacamata yaptığı vurgu bu tedavi yönteminin İslam dünyasında hızla yayılmasını sağlamıştır. Hacamat ile, migren ve yüksek kolesterol gibi ilacı olmayan hastalıklar tedavi edildiği söylendi.

"Modern tıp ve ilahiyat (Kur'an ve Sünnet) açısından değerlendirilmesi" konulu oturumda aşağıdaki soruların cevapları arandı.

- Modern tıp hakkında İslam dininin yaklaşımı nedir?

- Amishler gibi tıbbi ve tıbbi müdahaleyi kabul etmeyen mezhepler bulunduğu biliniyor. İslam dini tıbbi ve tıbbi müdahaleleri kabul etmekte midir?

- İslam dini hastalıkların tedavisinde hurafelere alan bırakır mı?

Müslümanlar, Hz. Peygamber'in verdiği destekle tıp alanında devrimler yapmıştı. Ancak hemen her konuda olduğu gibi İslam dünyasında tıp araştırmaları için de karanlık bir dönem başladı. Düşünün! Tıbbi müdahaleyi Allah'ın takdirini kabul etmemekle eşdeğerde gören ve tedavi görmeyi veli olmak için engel olarak kabul eden bir takım tasavvufi ekoller ortaya çıktı. Halbuki İslam dini ve Hz. Peygamber tedavi olmayı farz olarak görmüştü. "Her derdin mutlaka bir devası vardır" diyen Hz. Peygamber bu konuda son derece zihin açıcı katkılar sunmuştu. Hurafeye en küçük bir taviz vermeyen Hz. Peygamber doktor ve ilaç üzerinde durmuştu.

"Ruh Sağlığı" konulu oturumda aşağıdaki soruların cevapları arandı.

Muhder tarafından yazıldı.

Çarşamba, 16 Temmuz 2014 16:11

- İslam dini ruh sağlığına önem vermiş midir?
- İslam dünyasında ruh sağlığı konusunda hangi çalışmalar yapılmıştır?
- Psikolojik rahatsızlığı olan hastalar nasıl tedavi edilmiştir?
- Çığımızın hastalığı olarak bilinen stresten insanları nasıl uzaklaştırabiliriz?
- İslam geleneğinden referanslarla psiko-sosyal açıdan sağlıklı birey ve toplum nasıl inşa edilir?
- Kur'an ve hadisler ruh sağlığı ile ilgili veriler taşımakta mıdır?

Öncelikle Kur'an ve hadislerde ruh sağlığı konusunun öncelikli olarak ele alındığına vurgu yapılmıştır. İslam dininin inanç, ibadet ve ahlak ile ilgili prensiplerinin insanı manevi hastalıklardan koruduğu belirtilmiştir. Stresin asıl kaynağının inançsızlık ve bunun sonucunda oluşan derin bir güven bunalımına dayandığını söyleyen konuşmacılar İslam dininin emrettiği şekilde yaşayan kişilerin stresten uzaklaştığı ve huzurlu bir hayata kavuştuğunu ifade etmişlerdir. Birçok bedensel hastalığın temelinde ruhsal hastalıkların yer aldığına işaret edilmiştir.

“Koruyucu Hekimlik” konulu oturumda aşağıdaki soruların cevapları arandı.

- Tıbb-ı Nebevide koruyucu hekimlik dediğimizde hangi konular öne çıkmaktadır?
- Tıbb-ı Nebevi koruyucu hekimlikten mi ibarettir?

Muhder tarafından yazıldı.

Çarşamba, 16 Temmuz 2014 16:11

“Tıbb-ı Nebevi koruyucu tıptan ibarettir” şeklinde bir takım yaklaşımlar var. Bu görüşe göre, Tıbb-ı Nebevi’de Sağlığın korunması ile ilgili tedbirlerin alınması, koruyucu hekimlik ile ilgili bilgiler, beslenme ile ilgili bilgi ve tavsiyelerde bulunulmuş, bunların uygulanmasına rağmen hastalık olur veya ilerlerse, tıbbın uygulanması mesajı verilmiştir. Ancak koruyucu hekimlik son derece merkezi bir önem arz etmesine rağmen Tıbb-ı Nebevi geleneğinde genel tebabet bilgileri ile birlikte tedavi şekillerinden de bahsedilmektedir. Bu nedenle Tıbb-ı Nebevi mevzubahis olduğunda sadece koruyucu hekimlikten bahsedelim demek indirgemeci bir yaklaşım içerinde olmaktadır. Zira tıbb-ı nebevi içinde genel tıp bilgileri, koruyucu hekimlik ve tedavi şekilleri şeklinde üç temel sacayağından bahsetmek mümkün. Kongrede ele alınan bu tartışmaların yanı sıra Tıbb-ı Nebevide koruyucu hekimlik denince öncelikle. temizlik, perhiz ve karantina gibi uygulamaların akla geldiği belirtilmiştir.

“Tedavi” konulu oturumda aşağıdaki soruların cevapları arandı.

- Tıbb-ı Nebevide tedavi ile ilgili hususlar sahih kaynaklar mı dayanmaktadır?

- Hz. Peygamber ilaç hazırlamış veyautta ilaç tarifi yapmış mıdır?

- Hz. Peygamber hasta tedavi etmiş midir?

Kur’an kendini şifa ve rahmet olarak tanımlıyor. Yine hadislerle baktığımızda Hz. Peygamber’in bizzat tedavi ile ilgili hadislerinin olduğunu görmekteyiz. Tıbb-ı Nebevi, beden ve ruh olmak üzere iki tür tedaviden bahsetmektedir. Tıbb-ı Nebevi doğal ürünlerle meyve sebze ve bitkilerle tedaviyi önermiştir. Karışımlardan oluşan ilaçlara Hz. Peygamber olumlu yaklaşmamıştır. Özellikle ilaç yapılırken doğal olanlar, doğala özdeş olanlar veyahutta bitkilerin etken maddeleri alınıyor, onlarla ilaç yapılıyor. Hz. Peygamber doğal olan maddelerden ilaç yapılmasını emretmiştir. Hz. Peygamber’in bir hadiste bal ile bir hastayı tedavi ettiğini öğrenmekteyiz. Yine Medinede bulunan Haris b. Kelede adlı doktora ilaç tarifi yapıp ilaç hazırlamasını istemiştir.

“Helal Gıda” konulu oturumda aşağıdaki soruların cevapları arandı.

- Yiyecek ve içeceklerin helal veya haram olduğunu kim belirler?

- Helal kesim ne demek?
- Yiyeceklerin tüketilmesinde dikkat edilecek hususlar nelerdir?
- Coca cola haram mıdır?
- Karmin adlı böceğin kurutulup öğütülerek İçeceklerde kullanılması caiz midir?
- Domuz eti neden haramdır?

Tıbb-ı nebevide bir yiyecek ve içeceğin helal olması için üç şart vardır. 1. Helal olması, 2. Temiz olması 3. Gıda değerinin olması. Helal olması için de, kodekse (gıda kanunu) uygun olmalıdır. Yani insan sağlığına zararının olmaması gerekmektedir. İnsan bedenine yararının olması gerekir. Nitekim Türkiye, gıda maddelerine TSE damgası vurmak için Tarım Bakanlığının kodekslerine uymak zorunda.

Gıdaların tüketilirken dikkat edilmesi gereken bir takım hususlar var. Onun için de bir takım prensipler getirilmiştir. Örneğin, farkında olmadan bayat yoğurtlarda alkolleşen şeyleri yiyoruz. Yoğurta görülen bu sertleşme alkol sertleşmesidir. Nitekim Peygamberimiz meyve sularının bir gün bekletilip içilmesini tavsiye etmektedir. Zira fazla zaman geçince meyve suyu köpürmeye başlıyor yani fermantasyon geçiriyor ve alkol haline geliyor.

“Karmin” adlı böceği toplanıp, kurutulup ve öğütülerek toz haline getirip kolaya ve diğer içeceklerle katılması kabul edilemez. Bu işlem kolanın ve diğer içeceklerin rengini daha parlak kırmızıya dönüştürmesini sağlıyor. Bu böceğin taşıdığı şey kolaya o rengi vermektedir. Diğer taraftan da böceklerin yenmesinin helal olduğunu söyleyen mezhepler var.

Meyve suyu ve gazoz gibi içeceklerde akıcılığı sağlamak için az miktarda alkolün kullanıldığı

Muhder tarafından yazıldı.

Çarşamba, 16 Temmuz 2014 16:11

bilinmektedir. Bütün bu konularda “hamr” aklı örten içecek olup olmaması önemlidir. Eğer sarhoş etmiyorsa bu haram değildir diyen fıkıhçılar var.

Kolonyada alkol var ancak bu içilmiyor, hijyen için kullanılıyor diyerek bunun helal olduğunu söyleyenler var.

Yine kararmış muzda alkol oranı artar. Ancak kendiliğinden oluştuğu için bunu yemek haram değildir. Örneğin, taze ekmekte alkol oranı yüksektir.

Haram olan madde işleme uğradığı zaman bazı mezheplere göre helal olmaktadır. Domuz ürünleri haram ancak domuz yağı istihale (kimyasal dönüşüm) yoluyla sabun oluyor. Buna helal deniyor.

“Hukuk ve Etik” konulu oturumda aşağıdaki soruların cevapları arandı.

- Tıbb-ı Nebevi’de hukuki sorunlar ile ilgili yaklaşımlar var mıdır?

- Tıbb-i etik Tıbb-ı Nebevi içinde anlam kazanmış mıdır?

Günümüzde TV ve Radyo kanallarında Tıbb-ı Nebevi adıyla birçok tedavi şekli ve ilaçlardan bahsedilmektedir. Kısaca medya yoğun bir Tıbb-ı Nebevi sömürsüne maruz kalmıştır. Bunun yanı sıra açılan birçok mağazada bu tür ürünler pazarlanmaktadır. Bunların gerçek olup olmadığı konusunda ciddi tereddütler yaşanmaktadır. Bu konuda ciddi hukuki düzenlemelere ihtiyaç bulunmaktadır.

Ayrıca Hz. Peygamber, doktorların özelliklerinden bahsetmekte, hastalara iyi muamele etmelerini tavsiye etmekte, hekimlikten anlamayan kimselerin bu işi yapmaya kalkışmasını men etmekte ve hastaya zarar vermişse onun tazmini gerektiğini söylemekte böylelikle tıbbi etik alanına dahi değinmektedir.

Muhder tarafından yazıldı.

Çarşamba, 16 Temmuz 2014 16:11
